

Sekretorijs George Shultz skrenda Eiropā, lai pārrunātu
branduoliniu ginkļu kontrolē un sauguma reikalus.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

ISDIDUS ŠOKĖJAS ŽVIRBLIS

Kvietė žvirblis patį šokt.
Paplasnodams sparneliu, —
O patelė jo lėta
Sako žvirbliui: "Negaliu".

"Pabandykime — prasu,
As labai žemai lenkiuos".
Būgės miežį sukrumtyt,
Cirkse žvirblis apyniuos.

"As nesoksiu, negaliu,
Man šiandien negerai;
Sukasi galva kažko,
Gal čia kalti apyniai".

Afaičupusi gerai,
Tarfė žvirbliui jo žmona,
O jisai vis neramus
Lankstės šnekindamas ją:

"Palaikysiu as tave
Apkabinęs sparneliu,
Tik pašokinė, prašau:
Or bus linksma ir smagu".

O žvirblitienė atsargi,
Pažvelgė į jį skersai
Ir pasakė: "As matau,
Taa nuo miežių negerai".

"Tai as girtas? — tu sakai —
Ir pašokt nebegaliu?
Paklausyk, pati, tikrai
Kaip as trypteliu padu!"

Ir žvirblitienė be pačios
Leidos šokti takeliu,
Bet ne kartą nejuociom
Bada žemę snapeliu.

"O! tu, žvirbli, kas yra?
Kaip tu šoki, net bangu!
Susirinkę pažiūrėt,
Paukščiai juokėsi balsu.

"Jeigu nori pasigirti,
Tai parodyk mums tai,
Ko nepatėm niekada,
Belekiodami aukštai!"

Taip suskridę iš visur,

SUNKU ATPETI

Pas vieną jauną šeimyną atva-
žiavo vyro bičiulis. Šeimininkė
svečiai parodė neseniai gimusį
kūdikį ir paklausė:
— Į ką daugiau panašus mūsų
kūdikis?

— As pirmą kartą šiame mies-
te ir nemaciau visų jūsų pažis-
tamų.

NUOSTABUS VAISIAI

Viena dėkinga moteriškė pa-
rašė patentuotų vaisių pardavė-
jui tokį laišką:
— Prieš keturias savaites as
taip buvau nusivariusi nuo ko-
jų, kad negalėjau pakelti mažo
visiuko. Išgerusi tris bonku-
tes jūsų toniko as dabar galū
apkūlti savo vyrą ir atlikti kitus
darbus.

Turtingas tėvas klausia savo
būsimą žento:
— Jei mano duklė būtų visai
neturtinga, ar ją ir tuomet my-
lėtum?

— Beabėjo! Pinigai nieko ne-
reiskia, kuomet esi išmylėjęs.
— To jau man užtenka. As ne-
noriu turėti kvailio savo šeimoje.

NERA PAMATO

Vienas vyras nusipirko krau-
tuvę cigara ir išėjo. Po kiek
laiko jis sugrįžta ir ima išmeti-
nėti:
— Tas cigaras yra prasciausias
kas gali būti...
— Ko tu čia šūkauti! Tu tur-
tik vieną tokį cigara, o as turiu
jų keturiolika dėžių ir tai nieko
nesakau.

Senelis sėdi kėdėje ir snūdū-
riuoja. Greta žaidžia mažytis
anūkas ir savo būnu kelia di-
dėlį triukšmą. Senelis staiga pa-
būda ir urindamas akis sako
anūkui:
— Nurimk pagaliau! Savo di-
davimu tu neleidai man užmigti.
— Gerai, seneli, as dabar ne-
dūduosiu ir laukiau kol tu už-
migi. — pažadėjo vaikutis.

DIDESNI LAŠAI

— Duokite man lašų nuo pil-
vo skaudėjimo.
Aptiekorius pripila mažą bon-
kute ir paduodamas perkanečiai
sako:
— Poniai kamuos tas du dole-
riai.

— Kodėl pas jus taip brangu?
Kitoje aptiekoje gavau tą patį
už dvigubai pigiau.

— Ne visai taip. Kitoje ap-
tiekoje duoda lašus kaip muse-
dydžio, o pas mane lašai, tai
kaip geras kopūstas.

PAVYZDINGA MOKYKLA

Berniukas pasakoja savo mo-
tinaui:
— Šiandien as geriausiai pasi-
žymėjau visoj klasėje.

— Kaip visoj klasėje.

— Kaip tai galėjo atsitikti,
jei tu nieko nesimokini.

— Ogi štai kaip. Mokytojas
paklausė, kiek kojų turi žąsis. As
atsakiau: — jóg tris.

— Bet jóg žąsis turi dvi kojas

— Taip, bet kiti sakė, jóg ke-
turias...

JEI PASEKTU

— As esu giliai įsitikinęs, kad
jeigu visi komunistai nueitų Le-
nino pėdomis, tai visame pasaui-
lyje būtų taika ir ramybė.

— Bet juk Leninas jau yra
mirus.

— Taigi, taigi, dėl to as ir sa-
kau...

IR TAI PASITAIKO

— Žiūrėk, Petrai, vanduo vi-
siskai stiprėjęs žuolinių stulpų.
Vargiai negalėjęs atsilaikyti
prie vandens.

— Taigi matai: O mano boba
vis ragina negerti alaus, o gerti
vandeni.

TIK TOKS PATARIMAS

Viena turtinga, bet labai
syksti moteris stengėsi kaip
nors pasimatyti su gydytoju ir
nemokamai gauti patarimų dėl
gyvulių ligų.

Kartą sutiko ji gatvėje pažis-
tamą gydytoją ir klausia:
— Ką tamsta, pone gydytojau,
dariai, kai nusisaldai?

— Pirmiausia pradėdu kosėti.

— Atsak tas ir nuėjo.

DABAR SUTAPO

— Kai pradėjau pati virti na-
muose, tai daug visko sutapau:

— Kokiu gi būdu?

— Mano vyras pusiau mažiau
bevalgo.

PAS GYDYTOJĄ

— Tamsta dabar daug leng-
viau kvėpuoji? Nė augi tie vais-
tai jums, taip pagelbėjo?

— As jų visai nevartoju, bet
mano žmona išvažiavo pas savo
gimines.

TIKRAS SIURPRIZAS

— Taigi rytą minėsite savo
vedybines sukaktuves.

— Iš tikro ir dėl to as bandy-
siu padaryti savo žmonai kokį
siurprizą.

Tai ką jai nugirsi?

— Nieko.

— Tai koks čia siurprizas?

— Matai, ji tikisi ką nors gau-
ti, o as jai nieko neteiksiu.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, praėję sekmadienį
buvau užsukęs į Namų Savini-
kų draugijos narių susirinkimą.
Pasirodo, kad ir Namų Savini-
kų draugijos atstovas dalyvavo
ALTO konferencijoje ir turėjo
pranešti nariams, ką jis ten gi-
dėjo. Jis pranešė, kaip ejo ALTO
reikalai. Vienas atstovas prisi-
kabino prie Draugo redakto-
riaus. Jis matė, kad vienas re-
daktorių sėdėjo beveik prie ga-
bės stalo. Kada Clevelando at-
stovas pasiskundė, kodėl Drau-
gas, rašydami apie ALTą, vis
sumašo datas (susirinkimas
turėjo būti spalio 22 d., o buvo
paršyta spalio 15-tąją), tai re-
daktorių pradėjo aiškinti.

— Bet, tėve, klaidų visur
pasitaiko. Nera čia ko stebėtis.

— Taip, Maiki, bet kodėl tu
klaidų taip dažnai kitur nepasita-
iarki?

— Tėve, kas nieko nedirba,

tas ir klaidų nedaro. Draugas
daug puslapių prirašo, tai dau-
giau ir klaidų padaro.

— Sako, kad vienas atstovas
100 mylių nuvažiavo į susirin-
kimą, o kai nuvažiavo, tai pa-
fyrė, kad susirinkimas bus už
savaitės.

— Tai galėjo juos paskusti.

— O ką jis būtų gavęs?

— Gal teismas būtų priteisęs
sumokėti už gazoliną.

— Už gazoliną gal ir nieko
nepriteis, bet jei tau būtų davę
už padargas, tai turėtum būti
patenkintas.

— Kaip ten bebūtų, skelbia
klaidingas datas ir apgaudinėja
skaitytojus.

— Bet čia kalti skaitytojai.
Jeigu mes neskaitytų, tai ir
neapsigautų. Tačiau, jeigu me-
lus mėgstas skaityti, tai ir apsi-
gauna. Kaltas esi pats, kad me-
lus skaitai.

— Tėve, kas nieko nedirba,

tas ir klaidų nedaro.

— Sako, kad vienas atstovas
100 mylių nuvažiavo į susirin-
kimą, o kai nuvažiavo, tai pa-
fyrė, kad susirinkimas bus už
savaitės.

— Tai galėjo juos paskusti.

— O ką jis būtų gavęs?

— Gal teismas būtų priteisęs
sumokėti už gazoliną.

— Už gazoliną gal ir nieko
nepriteis, bet jei tau būtų davę
už padargas, tai turėtum būti
patenkintas.

— Kaip ten bebūtų, skelbia
klaidingas datas ir apgaudinėja
skaitytojus.

— Bet čia kalti skaitytojai.
Jeigu mes neskaitytų, tai ir
neapsigautų. Tačiau, jeigu me-
lus mėgstas skaityti, tai ir apsi-
gauna. Kaltas esi pats, kad me-
lus skaitai.

— Tėve, kas nieko nedirba,

tas ir klaidų nedaro.

— Sako, kad vienas atstovas
100 mylių nuvažiavo į susirin-
kimą, o kai nuvažiavo, tai pa-
fyrė, kad susirinkimas bus už
savaitės.

— Tai galėjo juos paskusti.

— O ką jis būtų gavęs?

— Gal teismas būtų priteisęs
sumokėti už gazoliną.

— Už gazoliną gal ir nieko
nepriteis, bet jei tau būtų davę
už padargas, tai turėtum būti
patenkintas.

— Kaip ten bebūtų, skelbia
klaidingas datas ir apgaudinėja
skaitytojus.

— Bet čia kalti skaitytojai.
Jeigu mes neskaitytų, tai ir
neapsigautų. Tačiau, jeigu me-
lus mėgstas skaityti, tai ir apsi-
gauna. Kaltas esi pats, kad me-
lus skaitai.

— Tėve, kas nieko nedirba,

tas ir klaidų nedaro.

— Sako, kad vienas atstovas
100 mylių nuvažiavo į susirin-
kimą, o kai nuvažiavo, tai pa-
fyrė, kad susirinkimas bus už
savaitės.

— Tai galėjo juos paskusti.

— O ką jis būtų gavęs?

— Gal teismas būtų priteisęs
sumokėti už gazoliną.

— Už gazoliną gal ir nieko
nepriteis, bet jei tau būtų davę
už padargas, tai turėtum būti
patenkintas.

SUSIPRATO

Viena airių šeima Chicagoje
susilaukė trečiojo kūdikio. Vy-
ras nedrąsiai priėmė žmonai,
jog jiems turėtų užtekti šeimos.
— O kodėl gi? — paklausė
žmona.

— Kur tai skaitiau, jog kas
ketvirtas kūdikis Chicagoje gim-
sta juoduku.

GAILA, NETINKA

Besirentgdama mirti žmona
pasisaukia prie lovos vyrą ir įkal-
binėja, sakydama: "Jokubėli, kai
as būsi mirusi, as noriu, kad tu
ilgai nelūdėtum. Susirask ką
nors kitą. Atiduok jai mano pa-
puosalus. Atiduok jai mano na-
mus. Duok jai mano Paryžiuje
pirktas sukneles.

— "As to negaliu, mieloji, as sta-
čiai negaliu", atsikalbinėjo Joku-
bėlis.

— "Bet tu turi, tikrai turi" įkal-
binėjo ligonė neatsileidama.

Vyrelis valandėlę patylėjęs,
vėl papurtė galvą: "Ne, as ne-
galiu, mieloji, tikrai negaliu".

— "Kodėl negali?" norėjo žino-
ti ji.

— "Tavo miera yra 16, o ji devi-
desimto numerio..."

BENDRI DANTYS

Skotas su žmona atėjo į res-
toraną ir užsisakė vieną duo-
nos bandutę su sūriu ir dvi lėkš-
tes. Gavęs užsakymą, skotas
bandutę perpiovė pusiau ir pa-
dalinė į dvi lėkštes. Žmona val-
gė, o vyras ne.

Susidomėjęs padavėjas paklau-
sė, kodėl ponas nevalgo? Gal
nepatinka.

— Nežinau, — atsakė skotas, —
dar negaliu nieko pasakyti, nes
su žmona turime bendrus dirbti-
nus dantis ir as laukiu, kol ji
baigs valgyti...

KUR TAU BE SKAUSMO:

— Pons daktare, ar tamsta
visuomet gaite dantis ištrauk-
ti be skausmo?

— Ale kur tau! Vakar be-
traukdamas išsiskau ranką...

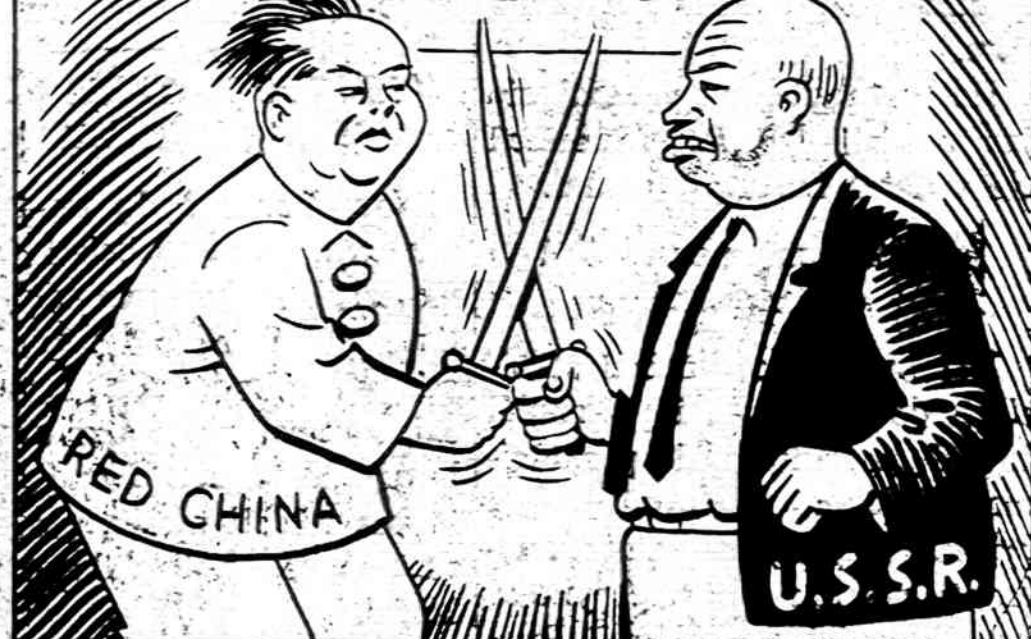
GERA GALVA

Advokatas atėjo į teismą, ne-
sinęs daugelį knygų. Teisėjas,
pastebėjęs tai, sako:

— As maniau, kad advokatai
laiko įstatymus savo galvoje.

— Taip, bet tos knygos yra
dėl jūsų — greitai atrežė advo-
katas.

COMMUNIST PEACE CONFERENCE

KEISTAS TESTAMENTAS

Prieš savo mirtį, tėvas para-
šė tokį testamentą:

"Kiekvienam jūsų užrašau ke-
tvirtą dalį savo turto. Bet gi jei-
bėgiodami, sportuodami, turi ge-
resnę kraujo apytaką, geresnę
atmintį, įsigyja daugiau ener-
gijos, smegenims deguonio ir
mažina nervotumą."

Don Pilotas

ASILŲ GALVA

— Tai ne mano skrybėlė! Koks
asilas galėjo sukeisti?

— Nežinau, ponas... Bet jeigu
jis eto nepastebėjo, tai, matu-
mai, jūsų galvos vienodos.

NAPOLÉONAS

Napoleonas labai kentejo nuo
reumatizmo skausmų. Joks gy-
dytojas nesugebėjo padėti jam.

Kartą maršalas Ney papasakojo nau kai tu buvai girtas.

Imperatoriumi apie vieną mažai
težinomą provincijos gydytoją,
kuris beveik stebuklingai gydė
nuo tokių skausmų. Napoleonas
įsakė tai "stebukladari" tuojau
pakviesti pas jį. Atvykęs gy-
dytojas, Napoleono buvo labai
mielai priimtas.

— Tai tamsta fokius stebuk-
lus išdarinėji, Idomu kiek žmo-
nių begydydamas nusiuntė pas
Abraomą?

O žymiai mažiau negu Jūsų
Didenybė. Ir todėl nesu tiek
garbinamas kaip Tamsta, — ra-
miai atsakė gydytojas. (kp)

— As neatšimėnu, kad būčiau
skolingas iš tavęs \$20.

— As paskolinau kuomet tu
buvai girtas.

— Jeigu taip, tai as sugrąži-
kartą maršalas Ney papasakojo nau kai tu buvai girtas.

Prancūzai atmeta nuodėmes.

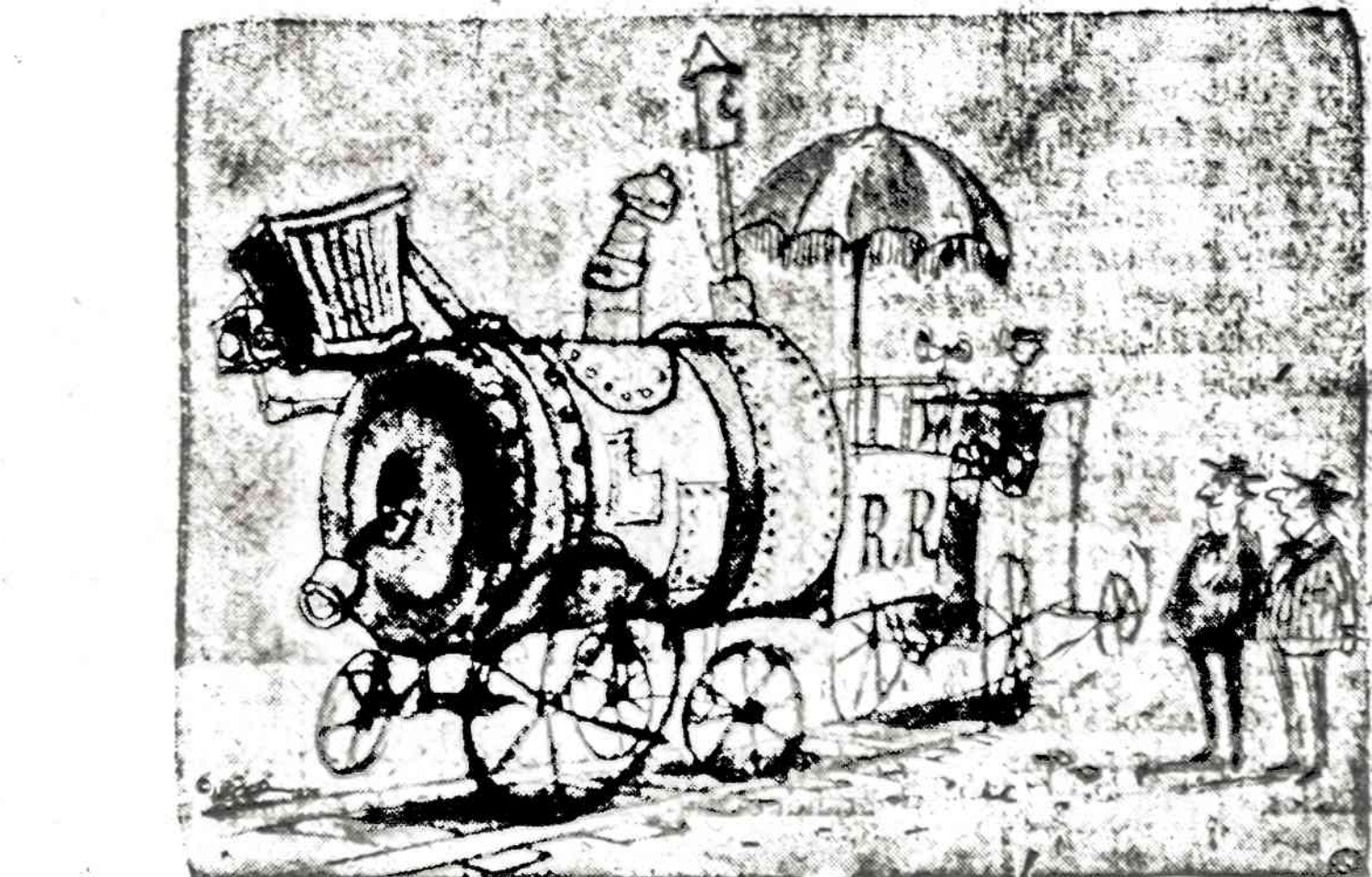
90% prancūzų netiki į nuodėmę.
Tik 4% pripažįsta nuodėmę es-
mę, sako savitinis katalikų laik-
raštis Le Perle. Kraštas su
82% Romos katalikų nustatė, kad
69% žmonių nėjo išpažinties; tik-
tai 13% eina išpažinties kartą
per metus arba mažiau.

Mažakraujystė — anemija.

Daug moterų net pažangiuose
kraštuose 230 milijonų turi ane-
miją, paskelbė Pasaulio Sveika-
tos Organizacija. Ypatingai nės-
čios moterų nukencia dėl ne-
mažingo valgymo, stokos vitamū-
nų gėles ir baltymų.

Paralizuotieji vaikais.

Viena Austrijos moteriškė buvo vi-
sškai paraližuota per 21 metus
nuo liemens iki kojų. Šiandien
gali atsistoti, su rementais gali
laukė pasivaikščioti, praneša
The Medical Post Kanadoje. Ri-
tas ligonis, kuris buvo paral-
izuotas per ketverius metus, gali
vaikščioti. Modernioji techni-
ka, skirtinga nuo senų metodų,
paralyžius gydymas elektrodais,
kurie įdedami į vidų stimuluo-
ja raumenis, veikti. Šie elektro-
dai veikia visą laiką, nereikia jų
keisti. Yra ir prijungiamų elek-
trodų, bet pacientas nemėgsta.

6 — Naujlenos, Chicago, 3, Ill. Wednesday, October 26, 1944

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	trims mėnesiams	\$12.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	vienam mėnesiui	\$4.00
other USA localities \$40.00 per year,		
\$22.00 per six months, \$12.00 per	Kanadoje:	
three months. Canada \$45.00 per year,	metams	\$45.00
other countries \$45.00 per year.	pusei metų	\$24.00
	trims mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
	Užsieniuose:	
25 cents per copy	metams	\$48.00
Nuo sausio pirmos dienos	pusei metų	\$26.00
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuose eina kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius, pirmadienius ir šven-	
pusei metų	tadienius. Leidžia Naujienuose	
trims mėnesiams	1739 So. Halsted Street, Chicago,	
vienam mėnesiui	IL 60608. Telef. 421-6100.	
Kitoje JAV vietose:	P pinigų reikia siųsti pašto Money	
	Orderu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,		
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.		

Paskaita, kuria teko nusivilti

Kunigas Vyt. Bagdanavičius neseniai skaitė paskaitą ateitininkų gydytojų "Gajos" korporacijos suvažiavime. Paskaitos tema: "Sąžinės laisvės principas mediciniškoje praktikoje". Įdomi tema. Prelegentas, matyt, buvo užsi-
mojęs konkrečiai išaiškinti sąžinės laisvės principus, ku-
riais turėtų vadovautis gydytojai mediciniškoje prakti-
koje. Žinoma, tokie principai, mano nuomone, yra žino-
tini ne tik medikams, bet ir kiekvienam katalikui. Tik
gaila, kad prelegento paskaita teko nusivilti. Jos klau-
sant, ir su dideliu dėmesiu, sąžinės laisvės principai ne
tik nepaaiškėjo, bet kunigas Vyt. Bagdanavičius, juos
aiškindamas, dar labiau juos aptamsino. Tokio aiškini-
mo klausiant, atrodo, kad ir pats prelegentas jų nesuprato.
Ši paskaita buvo neseniai atspausdinta ir Drauge. Ma-
niau, ją skaitant, minėti principai bus aiškūs. Deja, jie
ir tada nepaaiškėjo. Pati paskaita buvo kažkoks citatų
maišalas, kurių, matyt, ir pats prelegentas gerai ne-
suprato.

Kad nebūčiau pakaltintas priekabių ieškojimu, pa-
tuosiu tik vieną kitą minėtą paskaitos mintį: "... po mū-
sų teisingumo apsisprendimo dažniausiai pasilieka tik
silpnas jausmas, kad esame pasielgę teisingai... mūsų
padarytas sprendimas, nereik manyt, kad yra pats ge-
riausias ir galiojantis visiems žmonėms. Tokiu jis nėra
dėl skirtingų žmonių galimybių... galimas dalykas, kad
tas sprendimas, kurio mes norime, jo nori ir Dievas".
Reikia, mūsų padarytas sprendimas, kad ir geriausias,
nėra galiojantis visiems. Bet tokio sprendimo Dievas
nori, o nori dėl to, kad mes jo norime. Tai tau ir "prin-
cipas".

Paskaitininkas primena ir du popiežius: Pijų IX
ir Leoną XIII, kurie, jo žodžiais tariant, kai jų veikla
sugrįžti, jam atrodo, juodu tarp savęs rungtynės. Kodėl
jam atrodo rungtynės, jei vienas jų pasmerkė liberaliz-
mą, modernizmą ir indefentizmą, o kitas išėjo ginti darbi-
ninkų teises, sąžinės laisvę ir darbininkiją? Kokios čia

jų dviejų rungtynės, kai jiedu palietė dvi skirtingas ar-
tis? Popiežius Pijus IX pasmerkė modernias filosofijos
sroves, o Leonas XIII susirūpino žmonijos socialine būkle.
Kodėl paskaitininkui atrodo, kad tai buvo kryžiuovimas,
arba tai buvo kontrastas, kuris, anot jo, paprastai neryš-
kinamas, kad nepakenkus Bažnyčios autoritetui? Atrodo,
kad, pagal kunigą Vyt. Bagdanavičių, popiežius Pijus IX
padarė klaidą, pasmerkdamas minėtas sroves. Tuo tarpu
kitas popiežius Pijus X aiškiai pareiškė, kad yra jo apaš-
tališka pareiga pasipriešinti ir net pasmerkti tas moder-
niškas filosofijos kryptis, kurios priešingos Dieviškai
Tiesai. Betgi, klausimas, ką turi bendro šios dviejų po-
piežių "rungtynės" su mediciniška praktika? Paskaiti-
ninkas nepaaiškino, kaip popiežius Leonas XIII suprato
sąžinės laisvę ir kaip nesuprato Pijus IX, pasmerkdamas
minėtas filosofines sroves.

Arba ir vėl: "... manytas, kad žmogus yra vien nuo
dėmingas ir kad be ypatingos Dievo pagalbos žmogus ne-
gali savo protu pažinti Dievo. Tai, girdi, pesimizmas
kuris iškreipia krikščionišką sąžinę..." Dievo malonės
klausimas yra labai platus, todėl trumpu aiškinimu ne-
galima duoti išsamaus atsakymo. Atrodo, kad paskaiti-
ninkui Dievo pagalba žmogui nėra reikalinga. Arba toks
jo paaiškinimas, kad ypatinga Dievo pagalba iškreipia
krikščionišką sąžinę, yra neaiškus. Ir ar tikrai šitoks jo
aiškinimas išryškina sąžinės laisvės principą, kuriuo tu-
rėtų vadovautis gydytojas savo praktikoje?

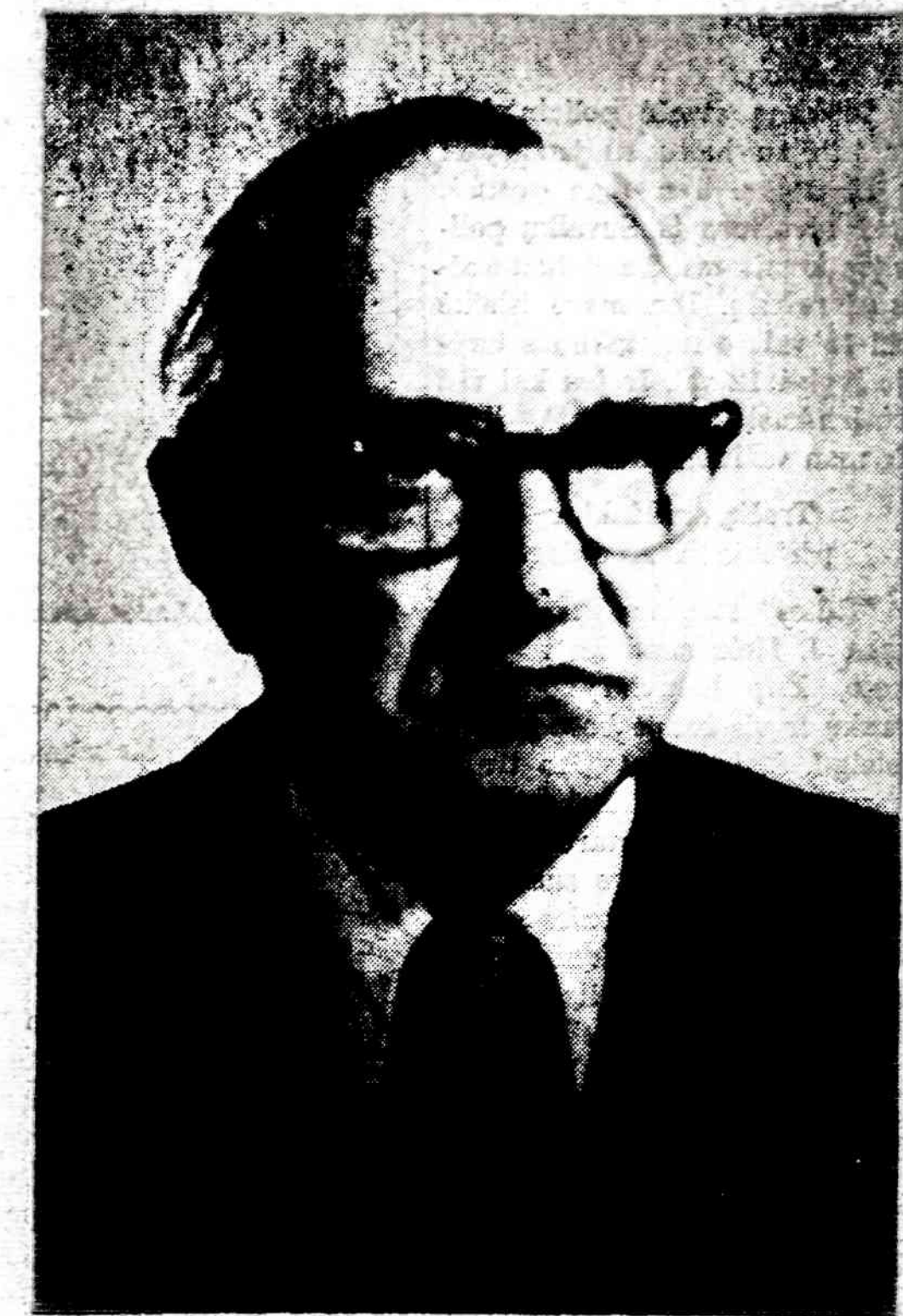
Iš prelegento skaitytos paskaitos paminėjau tik vie-
ną kitą citatą, kurios yra neaiškios ir nesuprantamos
ir tokių neaiškių jo paskaitoje aiškinimų yra daug. Ne-
manau, kad šitoks aiškinimas gydytojams atskleidė sąži-
nės principus, kuriais jie turi vadovautis.

Labai gaila, kad paskaitininkas, šią paskaitą ruošda-
mas, buvo jo New York, ir ten lankėsi tokio veikalo vaidi-
nime, kuris ciniškai suniekina katalikus, jų katalikiškas
mokyklas, jose auklėjimą ir tokių mokyklų mokytojus.
Veikalas parašytas, nukatalikėjusio, Christopher Du-
rango ir pavadinamas "Sister Mary Ignatius Explains
It All To You".

Kunigas Vyt. Bagdanavičius jame išjūrėjo pavaiz-
duotą trūkumą katalikiškos sąžinės. Gaila, kad jis ne-
suprato, ko autorius savo veikalu siekia. Nesuprato, kad
autorius rašo netiesą, ir tuo siekia ciniškai pasityčioti
katalikiškose mokyklose auklėjimo. Jis seselės Mary as-
meny vaizduoja koks menkas išsilavinimo lygis yra tokių
mokytojų katalikiškose mokyklose, kuriose vaikams dė-
tos tokios dorovės formulės, kurios tinka tik penkių
metų vaikams. Ar tai nepasityčiojimas iš katalikiškos
mokyklos ir jos mokytojų? Tos minėtos seselės mokyto-
jos asmenyje autorius vaizduoja kokios ignorantes yra
seselės, kurios moko vaikus dorovės formulių, kurios yra
mechaninės, kurių užgaug nebežino kaip jas pritaikyti
gyvenimo praktikoje. Jos nemoko, kaip Vyt. Bagdanavi-
čius sako, žmogiškų pastangų. Toji seselė Mary žino
atsakymus į visus kataliko dorovinius ir religinius klau-
simus, bet ji nedėsto tokių dalykų, kaipantai, abortai,
homoseksualizmas.

Keista, kad paskaitininkas rado reikalą remtis tokiu
veikalu, kurį jis pats pripažįsta, kad tai yra žiauri
katalikiško auklėjimo kritika, kokią duoda katalikiškose
mokyklose seselės. Juk tai, pagaliau, pasityčiojimas ir
iš seselių mokytojų. Gaila, kad kun. Vyt. Bagdanavičius
nesuprato veikalo autoriaus užmojo suniekinti mokytojas
seseles ir jų katalikiškose mokyklose auklėjimą. Ar ir
prelegentas pritaria tokiam autoriaus siekiui? Ar kun.
Vyt. Bagdanavičius nevertėjo pirma, negu tokiu veikalu

ALTo pirm. dr. K. Šidlausko pranešimas ALTo suvažiavimui 1983 m. spalio 22 d.

Dr. Kazys Šidlauskas

(Tęsinys) ... keleto pagalbinį Helsinkio Ak-
to konferencijų įvairiuose kraš-
Baigiamasis Madrido konfe-
rencijos dokumentas aumato Helsinkio Akto vykdymą patik-

rėmėsi, pasiteirauti, kas jį rašė ir ko rašėjas tokiu ve-
kalu siekė? Tad su pagrindu Amerikos katalikai ši ve-
kalą pasmerkė, jį sutiko labai aštrią kritiką. Ten, kur šis
veikalas buvo bandomas parodyti scenoje, buvo suruoštos
demonstracijos. Ypač tokiomis protestais pasireiškė katali-
kiškos organizacijos. Šis veikalas pasmerktas ir Ameri-
kos vyskypų, kaip įžaidžiantis katalikus, jų mokyklas, jų
mokytojus, juos atvaizduojant kaip naivius ir atsilikusius.

Gaila, kad paskaitininkas nerado reikalo susipa-
žinti su šiuo veikalu ir jo kritika, kuri buvo spausdinama
"Catholic League Newsletter Nr. 1, 2, 3, 1983. Žinant to-
kio veikalo kritiką, kaip Vyt. Bagdanavičių vertintų tie
Amerikos katalikai, kartu su St. Louis arkivyskupu John
L. May, už tokio antikatalikiško veikalo panaudojimą
įrodinėjant gydytojams sąžinės laisvės principus?

Nejaugi kunigas Vyt. Bagdanavičius neskaitė popie-
žiaus Jono Pauliaus II pareiškimo, kurį jis padarė tikin-
čiųjų miniai Sv. Petro aikštėje Romoje: "Vadovautis tik
savąja sąžine neužtenka. Pirmiausia reikia rūpintis, kad
sąžinė būtų tinkamai paruošta bei gautų reikalingas ži-
nias moraliniam sprendimui. Kiekvieno pareiga taip pa-
ruošti savo sąžinę, kad ieškotų Dievo apreiškimų tiesų ir
elgtųsi pagal Jo įstatymus. Katalikų Bažnyčios pareiga
esanti skelbti tiesą, kuri yra pats Kristus, ir pabrėžti
tuo moralinės plotmės principus, kurie kyla iš mūsų
prigimtųjų".

Z. V.

rimas turį įvyktį Vienoje 1986
metais.

Kyla klausimas, koki svar-
biausią laimėjimą, be bendros
politinės propagandos, yra
mums davusi Madrido konfe-
rencija Lietuvos laisvės byloje?

Šia proga noriu grįžti į Mad-
rido konferencijos 1980 metų
gruodžio 15 d. plenumo posėdį,
kuriam JAV-bių delegacijos
atstovas Warren Zimmerman
pareiškė, kad Pabaltijo valsty-
bių įjungimas į Sovietų Sąjungą
aiškiai prieštarauja Helsinkio
Akto VIII-tam principui ir kad
to Akto IV-tas principas apie
okupaciją arba teritorijos įsigi-
jimą, sulaužant tarptautinę lei-
sę, taip pat galioja Pabaltijo
valstybėms.

Taigi, ar nėra didelis neusi-
pratimas tvirtinti, kad Helsin-
kio Akto Pabaltijo valstybės bu-
vusios "parduotos" Sovietų Są-
jungai?

2. Pastangos dėl vadinamų karo
nusikaltėlių gynybos

Jau praeito ALTo suvažiavi-
mo dalyviams buvo pateikta
mintis, kad lietuvių veiksniai
šiam reikalui turėtų sukurti at-
skirą organą ir gynybos finan-
sams teikti fondą.

Toks bendras veiksmų orga-
nizacinis vienetas — Lietuvių
Teisėms Ginti Komitetas — bu-
vo šių metų pradžioje sudarytas
iš VLIKo, Amerikos Lietuvių
Tarybos ir Lietuvių Bendruo-
menės atstovų. ALTo tame ko-
mitete atstovauja dr. V. Šimailis
ir dr. L. Kriaučiūnas. Komiteto
pirmininku buvo išrinktas
dr. V. Šimailis, o vicepirminin-
ku, kuris jau šiuo metu priva-
čiai buvo besirūpinęs šiomis va-
dinamų karo nusikaltėlių hy-
omis.

Šis Lietuvių Teisėms Ginti
Komitetas 1983 m. rugpjūčio
28 d. susaūkė Chicagoje naujai
įsteigto Lietuvių Teisėms Ginti
Fondo susirinkimą, kur buvo
išrinkta to Fondo, įregistruoto
Ohio valstijoje, direktorių tary-
ba (su pirmininku dr. Viktoru
Štarkum) ir, kaip vykdomasis
organas, Fondo valdyba (su pir-
mininku prof. dr. Jonu Ra-
kausku). Į Fondo valdybą iš-
rinkti ne tik Fondo direktoriai,
bet ir kiti asmenys, reikalingi
vykdomajam darbui. Visuome-
nė turėtų atkreipti dėmesį į šią
akciją, ir paremti Lietuvių Tei-
sėms Ginti Fondą gausiai lėšo-
mis ir kitais galimais būdais.
(Bus daugiau)

— Turkijos būvę politikai, ne-
galės dalyvauti rinkimuose, bet
jiems leis balsuoti. Dauguma et-
nisakys balsuoti, nes jų parti-
joms uždrausta veikti.

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— E, e, jūs susituokėte! Ne klebonijoje! Nie-
kas ten jūsų nesutuokė. Jūs ten tik egzaminą
laikėte. Tai kaip, Petrai, tau šie egzaminai pa-
vyko? Ar eksternus ar internus egzaminus lai-
kei? Žinoma, eksternus. Internus tu jau seniai
išlaikė miške, po tankia egle, — jis ėmė garsiai
kvatoti.

— Petrai, tu varyk jį šalin.
Aš rimtai supykau:
— Ar tu eisi į šalį, neprasturnis miescion-
palaikis? Ko tu prie mūsų pristojai?
— Nueisiu, nueisiu, nebijok, bet atsimink,
kad čia tau nebus taip, kaip su Jadvyga.
— Su kokia Jadvyga? — staiga paklausė
Feliutė.

— Žinoma, jis to tau negalėjo pasakyti. Kur
jis pasakos!
— Tai kas toji Jadvyga, kas? — Feliutė la-
bai susidomėjo.
— Neklausyk, Feliute, šito melagio, — sakau
ir matau, kaip jos akys su nepasitikejimu pa-
žvelgė į mane.
— Melagis. Bet jis žino, ką sako. Jadvyga
Manutė tu dar ir dabar tebemyli. Ji būvė tavo
deivė. Eilėračių knyga jau prirašė. Gal melagis,
ką? Neseniai mačiau, vaikščiojai su ja dar pra-
čia vasarą. Ir dabar dar su ja susitinki. Vienos

tau neužtenka. Gal aš meluoju? Ką?

— Kaip tu gali taip meluoti? Aš tau nedova-
nosiu! — puoliau, norėjau jį griebti, bet jis šoko
ant dviračio ir, kol spėjo nuvažiuoti, atsisukęs
dar pridėjo:

— Džiaukis, gatavas bus, mažiau darbo turėsi
po vestuvių. Tu Jadvygai užfundijai, o aš Feli-
Jadvygai tu mokėsi alimentus, o man mokėti ne-
reikės, nes tu vedei. O jei dar nevedei, tai vesi. —
Jis garsiai susijuokė ir greitai nuvažiavo.

Valandėlę mes ėjome tylėdami, kol tas nelen-
tas įvykis įsisurbė giliau. Netrukus ji paleido
mano ranką, šoko į kelio griovį, krito ant kranto
ir graudžiai pravirko. Aš atsisojau šalia jos ir,
lyg pritrenktas, nebesijaučiau nei kur esąs. Nei
kas įvyko. Vaidžiai ėjo mano sąmonėje, lyg koks
nematytas filmas. Aš mačiau ją, draugaujantį
su Sargaila per visus tuos mėnesius, kuriuos aš
praileidau mokykloje. Mačiau juos, besiglamon-
jantį miške po eglėmis, mačiau pataluose, Sta-
kodėl ji taip staiga panorė apsisvesti. Matyti, ji
pasijuto nebevienu. Kokia baisi ji apgavikė! Aš
baigiu mokslus, būsiu agronomas, o Sargaila yra
paprastas valstiečiaus raštininkas. Jai bus daug ge-
riaus ištėkėti už agronomo, negu už raštininko.
Ji ištverkusi, visiems prieinama, tik aš vienas ne-
sugebau pasinaudoti. Mano meilė jai išnyko taip
staiga, lyg niekad nebuvusi. Aš pasijutau patekęs
į apgavikės rankas. Kaip aš galėjau ją mylėti? ...
Man reikia bėgti nuo jos neatsivėlgiant.

Ji pakelia į mane gausiai ašarotas akis:

— Petreli, ar tu tiki, ką Sargaila sakė apie
mane?

— Priešingų įrodymų neturiu, gal jis tiesą
sakė...

— Ar jis tiesą sakė apie tavę?

— Ne, tai buvo baurus jo melas.

— Ar tai nėra įrodymas, kad ir apie mane
jis melavo?

Man lyg kokia uždanga nuo akių nukrito. Iš
tikro, jis būriai melavo apie mane ir Jadvygą,
taigi aišku — jis taip pat melavo apie Feliutę. Jis
iš anksto buvo pasiruošęs, suplanavęs. Jis nori
mus perskirti. Kaip aš galėjau to patioje pra-
džioje nepastebėti? Mano meilė Feliutei sugrįžo
dabar taip staiga, kaip staiga ji buvo dingusi. Aš
atsisėdau prie jos ant griovio ir švelniai priglau-
džiau prie savo krūtines.

— Feliute, aš netikiu nė vienu žodžiu, ką
Sargaila sakė. Aš žinau, kad jis sugalvojo mus
perskirti ir jis nuvaziavo kvatodamas, kad gud-
rus jo planas pasisekė. Bet jis smarkiai apsiriko.
Ar tu tiki, ką jis apie mane sakė?

— Pradžioje kaip ir patikėjau, bet beverkd-
ma supratau, kad tai gryniausia nesąmonė. Savo
atostogų mėnesį tu praileidai su manimi, ir tau
nebuvo kada su kokia Jadvyga susitikti. Ir aš ne-
tikiu nė vienu jo žodžiu, bet aš bijau, kad jo melas
galėjo kokią nepasitikejimo sėklą įdiegti tavo
širdyje.

— Aš visai juo netikiu, ir jokios sėklos ten
nepasiliko, — sakau, norėdamas ją visai nura-
minti.

— Aš manau taip, bet vis dėlto, kad ir ma-
žiausios abejonės sėklos neliktų, mes tuojau kel-
kimės ir einame atgal į Pelkine, kol dar nesutemo.

— Kodėl mes turime eiti atgal į Pelkine? —
nustebęs paklausiau. — Ar vėl pas kleboną?

— Ne. Šiuo reikalu klebonas mums nieko ne-
padės. Mes užeisime pas gydytoją, tegul jis pa-
tikrins mano stovį, tuomet tu būsi tikras, ir visos
abejonių sėklos bus sunaikintos.

— Feliute, kam to reikia? Aš pilnai pasitikiu
tavo žodžiais.

— Žinau, tu pasitiki, bet dėl tikrumo, dėl mū-
sų meilės skaidrumo, laisk man pasitikrinti. Aš
dar turėu kelis litus, daktarui užteks.

Mėginau ją perkalbėti, bet ji nesileido, ir mes
netrukus buvome pas gydytoją. Patikrinęs, gydy-
tojas išėjo pas mane į laukiamąjį kambarį ir
pasakė:

— Jūsų būsima žmona ne tik nėra nėščia, bet
ir mellės nėra dar patyrusi. Sveikinu jus, puikią
žmoną išsirinkote.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius

1738 S. Main St., Westchester, Ill.

VALANDOS: 8-9 darbo dienomis

ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL: 223-8553

Service 855-4506, Page 06054

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBŲ: AKIŲ LIGOS

3902 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko skinius

ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEBUTIS

INŽINIERIUS, PUSLAIŠIUS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

3656 WEST 63rd STREET

Valandos: antradienį 1-4 popiet.

ketvirtadienį 8-7 val. vak.

Ofisio telefonas: 776-2288.

Konsultacijos: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostata, inkstų ir šlapimo

takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33718

Tel. (813) 321-4208

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidinai — Pilna apmokėjimas

ZEMA KAINA

Prisimam Master Charge

ir VISA kortelėmis.

E. SERENAS, Tel. 925-8063

MOVING

Apklausas perkraustymui

ir įvairių atstatymų.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 376-1882 arba 376-1996

SOPHIE BARCUS

RADIOJE SEIMOS VALANDOS

Šeštadieniais ir sekmadieniais

nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Stoties WOPA - 1490 AM

transliuoja iš mūsų studijos

Marquette Parke.

Vedėja — Aldona Devine

Tel.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZI BRAZDIONYTIS

Programos vedėjas

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.

Viesai laidos iš WCRV stoties.

bangos 1400 AM.

St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.

ir WTIS stoties, 1110 AM bangos.

2644 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Tel. 778-8874

190 METŲ SUKAKTIS NUO SIMANO DAUKANTO GIMIMO

Simanas Daukantas

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių draugijos narių susirinkimas vyks penktadienį, spalio 28 d., 6 val. vakaro, Vycių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai prasomi atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Po susirinkimo — valės.

E. Strungys

Joniskiečių Labdarybės ir Kultūros klubo susirinkimas vyks antradienį, lapkričio 1 d., 1 val. popiet, Vycių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai prasomi atsilankyti. Po susirinkimo bus valės.

A. Kalys

KAS TAVE UŽTARS

Kas gi užtars tave Lietuva? Kam savo skundą praneši, Ar ne gana, kaip ta naclaitė, Kurį be poilsio nešė?

Kas gi atjaus likimui tavo — Išties tau ranka, kaip draugai? Ar ne gana, kaip ta naclaitė, Tu vienų viena išvargai?

Ar gi nušvitus laisvės rytui, Kai tautos džiaugsis ir bujos — Nejaugi tau reikės vis tempti Svetimi pančiai vergijos?

Kokio likimo nesulauktum Audringo šimtmėčio eigoj, Tave visad mes atsiminsim Sūnų — gynėjų pareigoj!

Viena nesi — vargų šalele. Ir veltui liūdesį buri: Tikėk — sugrįš pradingus laisvė — Už jūrų draugą tu turi!

T. T.

— Beirut policija tikisi surasti JAV marinių štabo sprog-dintojus.

Jis padėjo mokslinį pagrindą Lietuvos istorijai

Simonas Daukantas yra žinomas Amerikos lietuviams, nes ir jo vardas yra įsisteigusių draugijų, o senesnieji veikėjai yra skaitę pagarsėjusią Lietuvos istoriją, kuri buvo išleista Plymouth, Pa., 1893 metais. Daukantis tik iš jo esame patyrę kuom yra buvusi lietuvių tauta praeityje. Savo veikalais apie garbingą lietuvių praeitį Simonas Daukantas žadino lietuviuose tautinę sąmonę ir apšvietą.

Taigi šiais metais sueina 190 metų nuo jo gimimo. Būtų visai pravartu jei šiais metais kas nors iš mūsų istorikų ką nors daugiau apie Simoną Daukantą parašytų. Ateinančios gentkartės turi žinot kuom svarbus buvo Simonas Daukantas. Tokių pionierių mes turime nedaug ir juos galėtume suskaičiuoti ant pirštų.

S. Daukantas buvo Vilniaus universiteto auklėtinis. Jis gimė 1793 m. spalio 28 dieną, Linkinų valsčiuje, Telsių apskrityje. Jo tėvas buvo karališkųjų girių užvalda. Baigęs istorinius ir teisius mokslus, jis išvyko užsienį ir aplankė Vokietiją, Prancūziją, Angliją rinkdamas ten medžiagą Lietuvos istorijai.

1825 metais jis grįžo į Lietuvą ir čia kiek paviešėjęs, persikėlė į Rygą, o paskiau į Petrapilį. Gavęs darbo Senato knygynė, jis tyrinėjo senas lietuvių metrikas, užrašus, istorinius faktus ir stropiai juos suklasifikavo, kaip medžiagą savo būsimam veikalui.

Petrapilyje jis susipažino su vyskupu Valančium, kuris tuo met profesoriavo dvasinėje akademijoje. Kai vyskupas Valančius tapo atkeltas į Žemaitiją, tai jis parsikvietė ir Simoną Daukantą, pažadėdamas išspausdinti jo istoriją. Jiedu išgyveno kartu penketą metų. Paskiau kažkodėl susipyko ir S. Daukantas apleido jį ir ieškojo prieglaudos pas kitus. Paskutiniai jo gyvenimo metai buvo gana sunkūs ir vargingi. Jam neteko pamatyti net savo veikalo spaudoje. Jis mirė 1864 metais.

Mokintas, darbus, entuzias-

tas, siela ir kūnu pasiskyręs mylimajai Lietuvai, daug turėjo įtakos į savo laikų apšvietę visuomenę. Vazinėdamas kaimuose jis rinko dainas, patarles, pasakas. 1842 metais parašė lietuvių kalbos vadovėlį, paskiau "Būdas Senovės Lietuvių ir Zemačių" ir jau aukščiau minėtą Lietuvos Istoriją. Paruošė spaudai daugelį kitų veikalų: aritmetikos vadovėlį, pamokymų apie ūkį, senų nuorašų, žodynų ir pan.

Zymiausias ir ligi šiol savo reikšmės nenustojęs jo raštas buvo "Būdas", kuriame jis atpasakojo senovės lietuvių ypatybes, jų ūkį, valdymosi formą, šeimyninį gyvenimą ir papročius. Tam raštui jis sunaudojo daug istorijos medžiagos, pasirodė jame geru lietuvių ir kalbos žinovu. Daukantas giliai mylėjo savo šalį, jos žmones ir praeitį, ir tą viską atvaizdavo savo veikaluose.

Paimkim, kad ir aprašymą senovės girių. Tos girios, anot S. Daukanto, teikusios visokių naudą ir globą medžiais, paukščiais, žvėrimis, uogomis. Jos buvo brangesnės ir už auksą. Stiprus buvo ir tų girių gyven-tojai. Kare jiems netrūko narsumo, o kasdieniniame gyvenime jie būvę teisingi, nuosirdūs ir padorūs.

Simono Daukanto kalba buvo žemaitiška ir gana sunkoka. Ne visi ją galėjo lengvai suprasti. Išleistas jo veikalas Amerikoje teko truputiškai taisyti, kad jie būtų prieinami ne vien žemaičiams, bet ir kitiems. Ne visi pritarė ir jo istorijai. Kai kam ji atrodė per daug išpūsta ir pagražinta. Rūstavo ir pajuokė jį lenkų kritikai, o vyskupas Valančius sykį pareiškė: "Ar tu girtas buvai, kai tą istoriją rašei?" Bet tas neatšaldė Daukanto nuo istorinių tyrinėjimų ir nuo rašybos.

Simonas Daukantas tikėjo, jog tauta gali atgimti ir sustiprėti tik pažindama ir įvertindama savo praeitį. Už tai jis su tokiu pasišventimu ir meile atsidavė Lietuvos istorijai ir jai pašventė savo gyvenimą. Jo pastangos ir užsimojimai atnešė pageldajamų vasių. Lietuviai pažinę kuom jie yra buvę, emė tuomi didžiulius ir skinti kelią naują laisvę. Simono Daukanto nuopelnai tuo žvilgsniu yra labai dideli.

K. D.
• Buves prez. Hooveris turėjo 26 garbės doktoratus.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaftis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MYKULOI SIMOKAIČIUI

mirus,

jo žmoną Reginą ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame.

VARPININKAI FILISTERIAI

METINĖ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

KAZIMIERA KAZIK

(KAZIKAITIENĖ)

Gyvenusi Chicagoje, Marquette Parke apyl.

Mirė 1982 metų spalio mėn. 29 dieną. Gimė Lietuvoje. Palaidota Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Paliko nuilūdęs vyras Juozas.

Mano brangiausia! Kazimierai Kazikaitienei pagerbti spalio 29 d. bus laikomos šv. Mišios šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, esančioje Marquette Parke, 6:30 val. ryto, ir Jėzuitų koplyčioje 9 val. ryto.

Kviečiu visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamoklas.

Aš Tavęs, mano brangiausia, niekuomet neužmiršiu. Tu pas mane jau nebesugrįsi, bet aš anksčiau ar vėliau pas Tave nueisiu. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuilūdęs lieka — Vyras

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

Lietuvos k. demokratų Chicagos skyriaus visuotinis susirinkimas ir vaisės

1983 m. spalio 23 d. 12 val. parapijos salėje pirm. J. Jokubka pradėjo susirinkimą ir pasveikino dalyvius.

Minutės atsisojimu pagerbtas vėliausiai miręs narys inž. V. Žemaitis.

Pasveikintas A. Balčytis, "Tėvynės Sargo" administratorius, kuriam amputuota virš kelio kairė koja.

Prezidiumo pirmininku paskiriamas J. Sidlauskas. Prie garbės stalo pakviesti: dr. K. Sidlauskas, prof. K. Eringis, p. Karasevičienė, dr. Vl. Šimaitis, Centro v-bos vicepir. P. Povilaitis. Pastarasis sveikino Centro valdybos vardui.

Pirm. J. Jokubka padarė veiklos pranešimą. Piniginę apyskaitą pateikė kasininkas A. Povilaitis, kontrolės aktą perskaitė K. Povilaitis ir pasiūlė finansinę apyskaitą ir veiklos pranešimą tvirtinti. Plojimu patvirtinta. P-lė Smilgaitė parodė spalvotą filmą — pasnėkęs su kacetininke p. Karasevičienė.

1 val. prasidėjo vaisės. Vaisi-

Lenkijos lietuvių organas

Iš anapus geležinės uždangos vakarus pasiekiantis Lenkijos lietuvių žurnalo pobūdžio leidinys "Aušra" (Nr. 2) stebina savo publicistine apimtimi, talkininkų įvairumu ir pilietine drauge. Būdamas vienintelis lietuviškas žurnalas, kuris, atrodo, sugeba pasiekti ir Lietuvą, ir užsienio lietuvius, jis sudaro įspūdį kultūrinio leidinio, nebūtinio išreikšti nuomonę, ne visuomet atitinkančią visų skaitytojų pažūras, o taip pat ir savotiškai pralaužiančio komunizmo pasaulio suvaržymus.

Ilgaisiais straipsniais paminima pirmosios "Aušros" šimtmetis (J. Stoškelūnas), Neleagloji spauda Suvalkijoje (iki 1905), autorius istorijos mokslų daktaras, prof. Vytautas Merkys, Lietuviai Lenkijos pama- (A. Suraučius), bei Darius ir

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausia
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

"Aušra", 1983, Nr. 2 (61. Lietuvių visuomenės kultūros draugijos Centro valdybos spaudos organas. Išleina 4 kartus per metus. Redaktorius — E. Petruskevičius. Red. adresas: 16-500 Sejnų, ul. A. mii Czerwonej 7. Kaina 8 zł. Metams 32 zł., užsieniui 50 proc. brangiau. E. L.

Parodų sezonas

Ciurlonio Galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave., iš eilės vyksta trys dailės parodos. Miko Šileikio paroda pasibaigė spalio 30 d. Seks Bendroji paroda lapkričio 4 d. Šioje parodoje bus skiriamos premijos iš Premijų Fondo. Lapkričio 25 d. prasidės ta- pytojos Virginia Barton paroda.

Ateinančių metų balandžio mėn. bus mirusio dailininko Teofiliaus Petraičio penkerių metų mirties sukakties paroda. Bus išstatyta jo aliciaus ir akvarelės darbai.

Galerijos pranešimas

Sunkiai sužeistas A. Skupas

Spalio 21 d. 10:31 val. vakaro auto avarijoje prie Wilsono Ave., šiaurinėje miesto dalyje, buvo sunkiai sužeistas dail. Antanas Cooper-Skupas. Girtas vairuotojas, lėkdamas 90 mylių greičiu, trenkė į Skupo mašiną, sužalojo kitas tris mašinas. Skupas ambulansu buvo nuvežtas į Ravenswood ligoninę. Jo mašina sudaužyta, o kaltininkas areštuotas, neturi apdraudos.

Reporteris

KAS PĖRASE DAINĄ APIE MŪSŲ BIRUTĘ

Visi gerai žinome dainą "Ant marių krašto. Palangos miestelis", kur apdainuojama garsioji žemaičių Birutė, vėliau tapusi kunigaikščio Kęstučio žmona, bet nedaugelis teatspės, kas yra tikrojo tos dainos autoriumi. Juo yra Silvestras Valiūnas, gimęs 1790 metais netoli Raseinių. Jo tėvai buvo neturtingi, bet kaip miestiečiai buvo liūsi nuo baudžiavos. Pradžioje jis

mokinosi Varniuose, bet paskiau persikėlė į Vilnį ir įstojo Vilniaus universitetą.

Kai Napoleonas atvyko į Lietuvą, tai S. Valiūnas 1812 metais įstojo į jo kariuomenę, tikėdamas pagelbėti savo krašto išlaisvinimui. Bet Napoleonui pralaimėjus, jis grįžo į savo kraštą, maišėsi tarpe dvarininkų, pasižymėdamas savo linksmumu ir eiliavimu. Jis mirė visų apleistas ir be skatiko, būdamas vos 41 metų amžiaus.

Ne daug tenžiškilo jo raštų, nes jis turėjo įprotį skolinti kitiems savo rankraščius, kurie taip ir žūdavo. Kai kurie buvo tuojau išvesti į lenkų kalbą ir atspausdinti. Pavyzdžiui, "Palemono Konutubernijoj" jis pajuokė Telšį miestelio girtuokliavimą. Kitur jis apdainavo sunkų baudžiavinkų būvį.

Jo daina apie Birutę buvo sukurta 1827 metais. Ji pradžioje vadinosi "Dūmojimas seno žemaičio ant kalno Birutos". Nepastikėdamas savo kalbos žinėjimu, Silvestras Valiūnas davė tą dainą ištaisyti kitam žinomam poetui Dionizui Poškai, kuris šiek tiek patobulino ir paleido į pasaulį. S. L.

Juokas yra naudingas žmogui dalykas

Esate girdėję patarlę: Juokis ir pasaulis juoksis su tavim; verk ir verkis tik pats vienas". Juokas yra sveikumo apsaureiksimas. Kas visai nesijuokia, tas

Triaminic® Syrup
Triaminic® Tablets
or
Triaminic-12® Tablets
For Allergy Relief
that's nothing to
sneeze at.

© 1981 Dorrer Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68504

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Home, Land — Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI.

DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ?
GERIAU SKOLĄ.

Pajamų bungalow — 1½ aukšto mūrinis, 3 butai: 1 su 2 mieg. Garžas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2 aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kambariai, 3 mieg. Antrasis aukštas padalintas į du butus. Butų siuvėjų dirbtuvė rūšyje. Geros pajamos. Lithuanian Plaza Court (69th St.) ir Washtenaw.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel. 436-7878

IESKAU PIRKTI namą Chicagoje, maždaug už \$30,000.
Tel. 778-8865

REPAIRS — IN GENERAL
(visi rūšys)

TAISO ORO VESINTUVUS, SĄLDYTVUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5.

Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turdu Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiesuose, greitai, patenktuotai ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS
4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5986

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance

Good service/Good price
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60422 — 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629

Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS

— Naujienos, Chicago, 8, III. Wednesday, October 26, 1983